

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН
КАФЕДРА МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН**

**Цалан Мирослава Іванівна
Король Марина Михайлівна
Заяць Олена Іванівна**

Методичні вказівки до вивчення дисципліни

**«СВІТОВІ ФІНАНСИ. ФІНАНСОВА ПОЛІТИКА В КРАЇНАХ
ЄВРОПИ»**

Рівень вищої освіти	перший
Галузь знань	29 Міжнародні відносини
Спеціальність	292 «міжнародні економічні відносини»
Освітня програма	«Міжнародні економічні відносини»
Статус дисципліни	вибіркова
Мова навчання	українська

УЖГОРОД – 2020

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН
КАФЕДРА МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН

Цалан Мирослава Іванівна
Король Марина Михайлівна
Заяць Олена Іванівна

Методичні вказівки до вивчення дисципліни
«СВІТОВІ ФІНАНСИ. ФІНАНСОВА ПОЛІТИКА В КРАЇНАХ
ЄВРОПИ»

Рівень вищої освіти	перший
Галузь знань	29 Міжнародні відносини
Спеціальність	292 «міжнародні економічні відносини»
Освітня програма	«Міжнародні економічні відносини»
Статус дисципліни	вибіркова
Мова навчання	українська

УЖГОРОД – 2020

Методичні вказівки до вивчення дисципліни «Світові фінанси. Фінансова політика в країнах Європи» для здобувачів вищої освіти галузі знань **29 Міжнародні відносини спеціальності 292 Міжнародні економічні відносини** освітньої програми «Міжнародні економічні відносини» / Укл: Цалан М.І., Король М.М., Заяць О.І. - : ПП Зейкан, 2020. - 44 с.

Укладачі:

Цалан М.І., к.е.н., доцент кафедри міжнародних економічних відносин

Король М.М., к.е.н., доцент, доцент кафедри міжнародних економічних відносин

Заяць О.І., к.е.н., доцент кафедри міжнародних економічних відносин

Рецензенти:

Палінчак М.М., д.політ.наук, професор, професор кафедри міжнародної політики, декан факультету міжнародних економічних відносин

Брензович К.С., к.е.н., доцент, доцент кафедри міжнародних економічних відносин

Методичні вказівки розглянуто та затверджено на засіданні кафедри

Міжнародних економічних відносин

протокол № 6 від «14» січня 2020 р.

Завідувач кафедри _____ д.е.н., проф. Приходько В.П.

Схвалено науково-методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин

протокол № 3 від «14» січня 2020 р.

Голова науково-методичної комісії _____ к.е.н., доц. Ерфан Є.А.

Рекомендовано до друку Вченою радою факультету міжнародних економічних відносин ДВНЗ «УжНУ»

протокол № 8 від «23» червня 2020 р.

© Цалан М.І., 2020 р.

© Король М.М., 2020 р.

© Заяць О.І., 2020 р.

© ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2020 р.

ЗМІСТ

Вступ.....	4
1. Опис навчальної дисципліни.....	5
2. Мета навчальної дисципліни.....	5
3. Передумови для вивчення навчальної дисципліни.....	6
4. Очікувані результати навчання.....	6
5. Засоби діагностики та критерії оцінювання результатів навчання.....	8
6. Програма навчальної дисципліни.....	11
6.1.Зміст навчальної дисципліни.....	11
6.2.Структура навчальної дисципліни.....	12
6.3.Теми практичних (семінарських) занять.....	15
6.4.Самостійна робота студента.....	16
6.5. Індивідуальні завдання.....	24
7. Перелік питань, які виносяться на модульні контрольні роботи.....	26
8. Зразки тестових завдань для проведення модульного контролю.....	29
9. Перелік питань, які виносяться на залік.....	36
10. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна	39
11. Рекомендовані джерела інформації.....	39

ВСТУП

Виникнення і розвиток міжнародних фінансів зумовлено глобалізацією економічних зв'язків, посиленням інтеграційних процесів у економічній, політичній та соціальній сферах. Міжнародна фінансова система обслуговує міждержавний рух товарів, послуг та факторів виробництва, а також відіграє самостійну роль, яка виявляється через функціонування міжнародних фінансових ринків. Становлення сучасної міжнародної фінансової системи було викликано цілою низкою об'єктивних економічних факторів, найважливішим з яких є інтернаціоналізація господарського життя. Стрибкоподібна активізація економічних зв'язків між країнами, національними компаніями, а також зміцнення транснаціональних корпорацій поставили на порядок денний необхідність відповідної перебудови системи національних фінансів.

Важливою складовою економічної політики держави є її фінансова політика. За допомогою фінансової політики, стратегія і тактика якої змінюється залежно від характеру й спрямованості панівної економічної доктрини країни, здійснюється багатосторонній регулюючий вплив на ринкові відносини та процес розширеного відтворення. Фінансова політика держави – це важливий чинник реалізації функцій держави, пов'язаних з управлінням економікою, підвищенням ефективності розвитку національного виробництва, покращенням добробуту населення.

Курс «Світові фінанси. Фінансова політика в країнах Європи» є нормативною дисципліною. Засвоєння основних тем курсу повинно допомогти здобувачам освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавра, майбутнім фахівцям у сфері міжнародних економічних відносин отримати ґрунтовні знання та розуміння основних аспектів функціонування як міжнародних фінансів, так і фінансових систем країн-членів ЄС та фінансів Європейського союзу як цілісного інтеграційного угруповання.

У результаті вивчення курсу «Світові фінанси. Фінансова політика в країнах Європи» студенти складають залік.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 3	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 90	4	4
Кількість модулів – 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: 4 аудиторних – 40 (денна ф.н.); –12 (заоч. ф.н.); самостійної роботи студента: - Денна ф.н. – 50; - Заочна ф.н. - 78	8	7-8
	Лекції:	
	26	8
	Практичні (семінарські):	
	14	4
Вид підсумкового контролю: залік	Лабораторні:	
	-	-
Форма підсумкового контролю: Усний залік, тести в системі Moodle	Самостійна робота:	
	50	78

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Світові фінанси. Фінансова політика в країнах Європи» є сформуванню у студентів знання закономірностей у сфері світових фінансів, ролі держави у міжнародних фінансах та координації економічної та фінансової політики країн на сучасному етапі, основних аспектів формування фінансової політики держави на сучасному етапі.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни «Світові фінанси. Фінансова політика в країнах Європи» сприяє формуванню у студентів таких компетентностей:

- здатність виокремлювати характерні ознаки та тенденції розвитку світового господарства, особливості реалізації економічної політики та світових інтеграційних/дезінтеграційних процесів, у тому числі європейської інтеграції;
- здатність аналізувати тенденції світової торгівлі, виокремлювати інструменти та принципи її регулювання, зокрема регулювання зовнішньої торгівлі в ЄС;
- наявність системного уявлення про структуру і тенденції розвитку світової економіки; знання принципів прийняття і реалізації економічних рішень на мікро- та макрорівнях; уміння використовувати економічну інформацію у професійній, виробничій діяльності і повсякденному житті;
- здатність обґрунтовувати доцільність застосування правових, економічних та дипломатичних методів (засобів) вирішення конфліктних ситуацій на міжнародному рівні.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «**Світові фінанси. Фінансова політика в країнах Європи**» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

ОК 20 – Світова економіка;

ОК 24 – Міжнародні економічні відносини;

ВК 5 – Теорія грошей і грошового обігу / Ціни і ціноутворення;

ВК 6 – Економіка та зовнішньоекономічні зв'язки України / Економіка регіонів;

ВК 9 – Податки і системи оподаткування / Фінанси та фінансова система України;

ВК 12 – Міжнародні валютно-кредитні відносини.

ВК 17 – Фінансові системи зарубіжних країн.

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «**Міжнародні економічні відносини**», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Аналізувати стан розвитку світової господарської системи, визначати місце в ній економіки окремої країни, рівень її зовнішньоекономічної діяльності; синтезувати інформацію щодо процесів і явищ у світовому господарстві; оцінювати та пояснювати вплив ендегенних і екзогенних факторів на них; формулювати висновки і розробляти рекомендації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища.	ПРН 5
Демонструвати розуміння закономірностей та тенденцій розвитку світового господарства та феномену нової економіки з урахуванням процесів інтелектуалізації, інформатизації та науково-технологічного обміну.	ПРН 9
Розуміти сутність міжнародних економічних відносин та взаємозв'язку їхніх форм, суб'єктів і рівнів; аналізувати і оцінювати економічне, політико-правове, соціально-культурне середовище та інфраструктуру МЄВ.	ПРН 10
Вміти використовувати отримані знання відносно умов зовнішньоекономічної діяльності України, з одного боку, виходячи з цілей і завдань її інтеграції в сучасну систему світогосподарських зв'язків, а з іншого – враховуючи тенденції і перспективи розвитку міжнародних економічних відносин.	ПРН 11
Досліджувати та аналізувати передумови здійснення зовнішньоекономічної політики держави, формулювати цілі та здійснювати пошук ефективних інструментів реалізації зовнішньоторговельної політики, враховуючи гео економічні та геополітичні умови та зростаючу роль міжнародних організацій у регулюванні міжнародних економічних явищ та процесів.	ПРН 16
Застосовувати на практиці знання принципів і законів розвитку МЄВ, процесів міжнародного поділу праці, спеціалізації та кооперування; форм, методів і механізмів регулювання міжнародної торгівлі, процесів міграції робочої сили та руху капіталу.	ПРН 17

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Світові фінанси. Фінансова політика в країнах Європи», є такі:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Аналізувати стан розвитку світової господарської системи, визначати місце в ній економіки окремої країни, зокрема її фінансовий стан та політику; синтезувати інформацію щодо процесів і явищ у світовому господарстві; оцінювати та пояснювати вплив ендегенних і екзогенних факторів на них; формулювати висновки і розробляти рекомендації з	ПРН 5

урахуванням особливостей національного і міжнародного фінансового середовища в умовах трансформаційних змін світового господарства.	
Розуміти закономірності та тенденції розвитку світового господарства та феномену нової економіки, застосовувати їх у процесі оцінки фінансових позицій та перспектив розвитку національних економічних систем.	ПРН 9
Розуміти сутність міжнародних економічних відносин та взаємозв'язку їх елементів, аналізувати і оцінювати економічне, у тому числі фінансове середовище реалізації економічних процесів та їх впливу на МЄВ.	ПРН 10
Аналізувати знання умов зовнішньоекономічної діяльності України, у тому числі фінансових аспектів її економічного розвитку у контексті досягнення цілей і реалізації завдань її інтеграції в сучасну систему світогосподарських зв'язків.	ПРН 11
Досліджувати передумови зміцнення фінансових позицій держави в умовах реалізації її зовнішньоекономічної політики, формулювати цілі та здійснювати пошук ефективних інструментів досягнення поставлених цілей, враховуючи геоекономічні та геополітичні реалії.	ПРН 16
Застосовувати на практиці знання принципів і законів розвитку МЄВ, процесів міжнародного поділу праці, спеціалізації та кооперування; форм, методів і механізмів регулювання міжнародної торгівлі, процесів міграції робочої сили та руху капіталу для ефективного вирішення фінансових проблем країни та реалізації її фінансової політики.	ПРН 17

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни «Світові фінанси. Фінансова політика в країнах Європи» є:

- доповіді студентів та підняття актуальних проблем міжнародних та національних фінансів для обговорення на практичних заняттях;
- презентації, що допомагають візуалізувати опрацьований матеріал;
- доповіді на наукову тематику;
- есе та реферат;
- тестування;
- залік.

Форми поточного контролю:

- підготовка доповідей для представлення на практичних заняттях;

- колективна підготовка презентацій для представлення результатів вивчення теми;
- обговорення дискусійних питань щодо теми практичних занять;
- підготовка дотичних питань до теми лекцій та практичних занять для ширшого засвоєння теми;
- робота студентів у команді у процесі обговорення питань, винесених на практичне заняття;
- опрацювання запропонованих тем для написання рефератів та есе.

Форма модульного контролю: письмове тестування.

Форма підсумкового семестрового контролю: усний залік, в умовах дистанційного навчання – тестування у системі Moodle.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1 «Світові фінанси»)

Поточне оцінювання та самостійна робота										Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	50	100
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		

T1, T2 – теми вивчення курсу

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2 «Фінансова політика в країнах Європи»)

Поточне оцінювання та самостійна робота												Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	50	100
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	5	5		

T1, T2 – теми вивчення курсу

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття, у т.ч.:	3	50	4	50
Доповідь	3	24	4	32
Презентація	3	16	4	8
Реферат	1	5	1	5
Есе	1	5	1	5
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
<i>Разом</i>		<i>100</i>		<i>100</i>

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Протягом семестру студенти виконують дві модульні контрольні роботи. Перша модульна контрольна робота підготовлена для оцінювання набутих знань та навичок з частини курсу «Світові фінанси», друга модульна контрольна робота сприяє перевірці знань з частини «Фінансова політика в країнах Європи». Кожна модульна контрольна робота оцінюється в 50 балів.

Модульні завдання для студентів з обох частин підготовлені у формі тестів. Варіанти завдань першого та другого модульних контролів складаються з 25 тестів однакового рівня складності.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Оцінка знань, умінь та практичних навичок студента з навчальної дисципліни "Світові фінанси. Фінанси та фінансова політика в країнах Європи" здійснюється за 100-бальною системою.

Оцінювання знань студентів здійснюється на основі результатів:

- поточного контролю знань;
- підсумкового контролю знань (заліку).

Поточний контроль знань студентів здійснюється за двома складовими:

- контроль систематичності відвідування та активності роботи студента на практичних заняттях протягом семестру;

- контроль за виконанням модульних контрольних робіт.

При контролі систематичності та активності роботи студента оцінці підлягають:

- відвідування семінарських занять;
- активність на семінарських заняттях;
- рівень засвоєння знань програмного матеріалу.

Максимальна оцінка контролю систематичності та активності роботи студента становить 50 балів і окремо 50 балів студент може отримати за виконання модульних контрольних тестів, що разом становить 100 балів за один модуль.

Підсумкова оцінка з дисципліни

Підсумкова оцінка становить середнє арифметичне за два модулі, і максимально становить 100 балів.

У разі непогодження студента із отриманим балом протягом поточного контролю знань, набравши мінімально 35 балів для отримання допуску, студент має право скласти залік з дисципліни.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1 «Світові фінанси»

Тема 1. Світовий фінансовий ринок та його структура.

Тема 2. Система міжнародних фінансів.

Тема 3. Валютні ринки та валютні операції.

Тема 4. Особливості функціонування євроринку.

Тема 5. Міжнародна банківська справа.

Тема 6. Міжнародні ринки цінних паперів.

Тема 7. ТНК у світовому фінансовому середовищі.

Тема 8. Фінансові ризики на міжнародних ринках.

Тема 9. Міжнародний кредитний ринок.

Тема 10. Урегулювання світової заборгованості.

Модуль 2 «Фінансова політика в країнах Європи»

Тема 1. Соціально-економічна сутність фінансів та бюджету, їх призначення.

Тема 2. Сутність бюджету ЄС та його роль у регулюванні інтеграційних процесів.

Тема 3. Основи формування фінансової політики та її зміст.

Тема 4. Фінансовий механізм.

Тема 5. Організаційно-правове забезпечення фінансової політики.

Тема 6. Податки.

Тема 7. Податкова політика в країнах Європи.

Тема 8. Вільний рух товарів, послуг, капіталу та робочої сили – основи формування ЄС.

Тема 9. Єдина монетарна політика та спільна економічна політика ЄС.

Тема 10. Горизонтальні політики ЄС: політика ЄС щодо конкуренції.

Тема 11. Горизонтальні політики ЄС: політика ЄС щодо регіонального розвитку.

Тема 12. Горизонтальні політики ЄС: політика ЄС щодо соціального прогресу.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Денна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання - Денна					
	Усього	у тому числі				
лекції		практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота	
8 семестр						
Модуль 1 «Світові фінанси»						
Тема 1. Світовий фінансовий ринок та його структура	5	2	-	-	-	3
Тема 2. Система міжнародних фінансів	4	1	1	-	-	2
Тема 3. Валютні ринки та валютні операції	5	2	-	-	-	3
Тема 4. Особливості функціонування євроринку	4	1	1	-	-	2
Тема 5. Міжнародна банківська справа	4	1	1	-	-	2
Тема 6. Міжнародні ринки цінних паперів	5	2	-	-	-	3

Тема 7. ТНК у світовому фінансовому середовищі	4	1	1	-	-	2
Тема 8. Фінансові ризики на міжнародних ринках	5	2	-	-	-	3
Тема 9. Міжнародний кредитний ринок	5	1	1	-	-	3
Тема 10. Урегулювання світової заборгованості	4	1	1	-	-	2
Модульна контрольна робота	-	--	-	-	-	-
Разом за модуль	45	14	6	-	-	25
Модуль 2 «Фінансова політика в країнах Європи»						
Тема 1. Соціально-економічна сутність фінансів та бюджету, їх призначення.	4	1	1	-	-	2
Тема 2. Сутність бюджету ЄС та його роль у регулюванні інтеграційних процесів.	4	1	1	-	-	2
Тема 3. Основи формування фінансової політики та її зміст.	4	1	1	-	-	2
Тема 4. Фінансовий механізм.	3	1	-	-	-	2
Тема 5. Організаційно-правове забезпечення фінансової політики.	4	1	1	-	-	2
Тема 6. Податки.	3	1	-	-	-	2
Тема 7. Податкова політика в країнах Європи.	4	1	1	-	-	2
Тема 8. Вільний рух товарів, послуг, капіталу та робочої сили – основи формування ЄС.	4	1	1	-	-	2
Тема 9. Єдина монетарна політика та спільна економічна політика ЄС.	4	1	-	-	-	3
Тема 10. Горизонтальні політики ЄС: політика ЄС щодо конкуренції.	3	1	-	-	-	2
Тема 11. Горизонтальні політики ЄС: політика ЄС щодо регіонального розвитку.	4	1	1	-	-	2
Тема 12. Горизонтальні політики ЄС: політика ЄС щодо соціального прогресу.	4	1	1	-	-	2
Модульна контрольна робота	-	-	-	-	-	-
Разом за модуль	45	12	8	-	-	25

Заочна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання - Заочна					
	Усього	у тому числі				
лекції		практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота	
8 семестр						
Модуль 1 «Світові фінанси»						
Тема 1. Світовий фінансовий ринок та його структура	5	1	-	-	-	4
Тема 2. Система міжнародних фінансів	4	-	-	-	-	4
Тема 3. Валютні ринки та валютні операції	5	1	-	-	-	4
Тема 4. Особливості функціонування євроринку	5	-	1	-	-	4
Тема 5. Міжнародна банківська справа	5	1	-	-	-	4
Тема 6. Міжнародні ринки цінних паперів	5	-	1	-	-	4
Тема 7. ТНК у світовому фінансовому середовищі	5	1	-	-	-	4
Тема 8. Фінансові ризики на міжнародних ринках	4	-	-	-	-	4
Тема 9. Міжнародний кредитний ринок	4	-	-	-	-	4
Тема 10. Урегулювання світової заборгованості	3	-	-	-	-	3
Модульна контрольна робота	-	-	-	-	-	-
Разом за модуль	45	4	2	-	-	39
Модуль 2 «Фінансова політика в країнах Європи»						
Тема 1. Соціально-економічна сутність фінансів та бюджету, їх призначення.	4	1	-	-	-	3
Тема 2. Сутність бюджету ЄС та його роль у регулюванні інтеграційних процесів.	4	-	1	-	-	3

Тема 3. Основи формування фінансової політики та її зміст.	4	1	-	-	-	3
Тема 4. Фінансовий механізм.	4	-	-	-	-	4
Тема 5. Організаційно-правове забезпечення фінансової політики.	3	-	-	-	-	3
Тема 6. Податки.	3	-	-	-	-	3
Тема 7. Податкова політика в країнах Європи.	4	1	-	-	-	3
Тема 8. Вільний рух товарів, послуг, капіталу та робочої сили – основи формування ЄС.	4	-	1	-	-	3
Тема 9. Єдина монетарна політика та спільна економічна політика ЄС.	4	-	-	-	-	4
Тема 10. Горизонтальні політики ЄС: політика ЄС щодо конкуренції.	4	1	-	-	-	3
Тема 11. Горизонтальні політики ЄС: політика ЄС щодо регіонального розвитку.	3	-	-	-	-	3
Тема 12. Горизонтальні політики ЄС: політика ЄС щодо соціального прогресу.	4	-	-	-	-	4
Модульна контрольна робота	-	-	-	-	-	-
Разом за модуль	45	4	2	-	-	39

6.3. Теми практичних (семінарських) занять

«Світові фінанси» (Модуль 1)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна	Заочна
1	Тема 1. Світовий фінансовий ринок та його структура	-	-
2	Тема 2. Система міжнародних фінансів	1	-
3	Тема 3. Валютні ринки та валютні операції	-	-
4	Тема 4. Особливості функціонування євроринку	1	1
5	Тема 5. Міжнародна банківська справа	1	-
6	Тема 6. Міжнародні ринки цінних паперів	-	1
7	Тема 7. ТНК у світовому фінансовому середовищі	1	-
8	Тема 8. Фінансові ризики на міжнародних ринках	-	-
9	Тема 9. Міжнародний кредитний ринок	1	-
10	Тема 10. Урегулювання світової заборгованості	1	-
Разом		6	2

«Фінансова політика в країнах Європи» (Модуль 2)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна	Заочна
1	Тема 1. Соціально-економічна сутність фінансів та бюджету, їх призначення.	1	-
2	Тема 2. Сутність бюджету ЄС та його роль у регулюванні інтеграційних процесів.	1	1
3	Тема 3. Основи формування фінансової політики та її зміст.	1	-
4	Тема 4. Фінансовий механізм.	-	-
5	Тема 5. Організаційно-правове забезпечення фінансової політики.	1	-
6	Тема 6. Податки.	-	-
7	Тема 7. Податкова політика в країнах Європи.	1	-
8	Тема 8. Вільний рух товарів, послуг, капіталу та робочої сили – основи формування ЄС.	1	1
9	Тема 9. Єдина монетарна політика та спільна економічна політика ЄС.	-	-
10	Тема 10. Горизонтальні політики ЄС: політика ЄС щодо конкуренції.	-	-
11	Тема 11. Горизонтальні політики ЄС: політика ЄС щодо регіонального розвитку.	1	-
12	Тема 12. Горизонтальні політики ЄС: політика ЄС щодо соціального прогресу.	1	-
Разом		8	2

6.4. Самостійна робота студента

Модуль 1 «Світові фінанси»

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна	Заочна
1	Тема 1. Світовий фінансовий ринок та його структура	3	4
2	Тема 2. Система міжнародних фінансів	2	4
3	Тема 3. Валютні ринки та валютні операції	3	4
4	Тема 4. Особливості функціонування євроринку	2	4
5	Тема 5. Міжнародна банківська справа	2	4
6	Тема 6. Міжнародні ринки цінних паперів	3	4
7	Тема 7. ТНК у світовому фінансовому середовищі	2	4
8	Тема 8. Фінансові ризики на міжнародних ринках	3	4

9	Тема 9. Міжнародний кредитний ринок	3	4
10	Тема 10. Урегулювання світової заборгованості	2	3
Разом		25	39

Тема 1. Світовий фінансовий ринок та його структура

1. *Фінансові ресурси світового господарства.*
2. *Поняття та структура світового фінансового ринку.*
3. *Учасники міжнародного фінансового ринку.*
4. *Міжнародні фінансові потоки та світові фінансові центри.*
5. *Офшорні банківські (фінансові) центри, їх види та основні типи.*

Сутність фінансів. Класифікація фінансів. Національно – державні фінанси. Міжнародні фінанси в різних аспектах. Фінансові ресурси у вузькому та широкому розумінні. Чинники, від яких залежать обсяги та напрями фінансових потоків. Основні канали руху світових фінансових потоків. Фінансовий ринок. Суб'єкти фінансового ринку. Функції фінансових ринків. Класифікація фінансових ринків. Механізм перерозподілу фінансових ресурсів світу. Відмінності світових фінансових ринків від національних. Класифікація учасників міжнародного фінансового ринку. Міжнародний фінансовий центр, стадії його розвитку. Основні умови міжнародного фінансового центру. Офшорні банківські центри, їх види та основні типи. Мета їх створення.

Тема 2. Система міжнародних фінансів

1. *Сутність, функції міжнародних фінансів.*
2. *Чинники становлення та розвитку міжнародних фінансів.*
3. *Світове фінансове середовище та його взаємозв'язок із світовим економічним середовищем.*
4. *Суб'єкти міжнародних фінансів та їх характеристика.*

Сутність міжнародних фінансів. Основні функції міжнародних фінансів. Чинники становлення та розвитку міжнародних фінансів. Світове фінансове середовище та його взаємозв'язок зі світовим економічним середовищем. Суб'єкти міжнародних фінансів та їх детальна характеристика. Основні методи грошово – кредитної політики. Міжнародні валютно – кредитні і фінансові організації та завдання, які вони виконують.

Тема 3. Валютні ринки та валютні операції

1. *Валютний ринок: поняття та основні категорії.*
2. *Механізм діяльності валютних ринків.*
3. *Основні функції валютного ринку.*
4. *Структура валютного ринку.*

5. *Організовані та неорганізовані валютні ринки.*
6. *Спот-ринок. Строковий валютний ринок. Форвардні валютні операції. Своп-операції.*
7. *Поняття на види валютних позицій.*
8. *Сучасні тенденції розвитку валютного ринку.*

Сутність валютного ринку. Механізм діяльності валютних ринків. Основні особливості сучасних валютних ринків. Суб'єкти валютного ринку. Об'єкти валютного ринку. Основні функції валютного ринку. Структура валютного ринку. Класифікація валютного ринку. Організовані та неорганізовані валютні ринки. Спот – ринок. Строковий валютний ринок. Форвардні валютні операції. Своп – операції. Поняття та види валютних позицій. Сучасні тенденції розвитку валютного ринку.

Тема 4. Особливості функціонування євроринку

1. *Євроринок. Євровалюта. Чинники привабливості ринку євровалют.*
2. *Основні сегменти євровалютного ринку.*
3. *Операції на ринку євровалют.*
4. *Особливості ринку євровалют. Чинники привабливості ринку євровалют.*

Поняття євроринку. Три складові євроринку. Поняття євровалюта. Специфічні характеристики ринку євровалют. Детальне вивчення сегментів євровалютного ринку. Сутність єврокредитів. Об'єднання банків в пули. Цінні папери, які обертаються на ринку міжнародних облігацій. Операції на ринку євровалют. Особливості на ринку євровалют.

Тема 5. Міжнародна банківська справа

1. *Особливості інтернаціоналізації банківського капіталу.*
2. *Завдання міжнародної банківської справи.*
3. *Класифікація міжнародних банків.*
4. *Транснаціональні банки, як основні суб'єкти міжнародної банківської справи.*
5. *Вплив оподаткування на вибір організаційного підрозділу ТНБ за кордоном.*
6. *Базельська угода.*

Особливості інтернаціоналізації банківського капіталу. Етапи та особливості інтернаціоналізації банківського капіталу. Функції міжнародної банківської справи. Основні завдання міжнародної банківської справи. Рівні світової фінансової системи. Офшорні банки та їх особливості. Транснаціональні банки, як основні суб'єкти міжнародної банківської справи. Транснаціональний банківський капітал. Основні принципи діяльності ТНБ. Основні функції ТНБ. Вплив оподаткування на вибір організаційного підрозділу ТНБ за кордоном. Базельська угода.

Тема 6. Міжнародні ринки цінних паперів

1. *Поняття і структурні сегменти міжнародного ринку цінних паперів.*
2. *Валютна структура міжнародного ринку цінних паперів.*
3. *Класифікація ринку цінних паперів.*
4. *Основні напрями розвитку міжнародного ринку цінних паперів.*
5. *Міжнародний ринок капітального часткового фінансування (акцій).*

Поняття і структурні сегменти міжнародного ринку цінних паперів. Різновиди емісій цінних паперів на міжнародному грошовому ринку. Сегменти, які охоплює міжнародний ринок цінних паперів. Загальна структура міжнародного ринку цінних паперів. Фінансова функція валюти. Інвестиційна функція валюти. Міжнародний ринок боргових цінних паперів. Міжнародний ринок прав власності. Середньострокові ноти. Міжнародні облігації. Цінні папери грошового ринку. Міжнародні акції. Депозитні розписки. Основні напрями розвитку міжнародного ринку цінних паперів.

Тема 7. ТНК у світовому фінансовому середовищі

1. *Фінансова система ТНК.*
2. *Внутрішня фінансова структура ТНК.*
3. *Проблеми фінансів ТНК.*
4. *Особливості стратегічного менеджменту ТНК.*
5. *Офшорні центри ТНК.*

Фінансова система ТНК. Три основні блоки ТНК: фінансово – економічний, індустріально - промисловий, торгово – комерційний блоки. Завдання фінансової складової ТНК. Проблеми джерел фінансування ТНК. Проблема фінансових ризиків ТНК. Оцінка безризикових цінних паперів. Особливості стратегічного менеджменту ТНК. Конкурентні переваги ТНК на міжнародному ринку. Офшорні центри ТНК. Податкові гавані. Типи податкових гаваней.

Тема 8. Фінансові ризики на міжнародних ринках

1. *Поняття фінансового ризику.*
2. *Валютні ризики.*
3. *Процентний ризик.*
4. *Стратегії управління ризиком.*

Поняття термінів невизначеності та ризику. Джерела фінансових ризиків. Інфляційний ризик. Дефляційний ризик. Ризики ліквідності. Процентні ризики. Операційний валютний ризик. Трансляційний ризик. Економічний валютний ризик.

Приховані валютні ризики. Ризик утрат від зміни потоків грошових коштів. Портфельний ризик. Стратегії управління ризиком.

Тема 9. Міжнародний кредитний ринок

- 1. Міжнародний кредит: поняття, функції і роль.*
- 2. Структура та учасники міжнародного кредитного ринку.*
- 3. Класифікація основних кредитів на міжнародному кредитному ринку.*
- 4. Сучасні форми міжнародних кредитів.*

Визначення поняття міжнародного кредиту. Джерела міжнародного кредиту. Чинники взаємозв'язку міжнародного кредиту і виробництва. Принципи міжнародного кредиту. Позитивна та негативна роль міжнародного кредиту. Кредитна дискримінація. Кредитна блокада. Основні характеристики міжнародного кредитного ринку. Об'єкти та суб'єкти на міжнародному кредитному ринку. Характерні особливості міжнародного кредитного ринку. Класифікація кредитів на міжнародному кредитному ринку. Схема вексельного кредитування. Кредит за відкритим рахунком. Банківські міжнародні кредити. Схема експортного банківського кредитування. Фінансовий кредит. Акцептні кредити. Схема акцептно-рамбурсного кредитування. Державні кредити на міжнародному кредитному ринку. Проектне кредитування. Проектне фінансування. Переваги та їх недоліки. Поняття лізингу. Типи лізингу. Факторинг. Форфейтинг.

Тема 10. Урегулювання світової заборгованості

- 1. Зовнішня заборгованість: поняття, показники, суб'єкти.*
- 2. Механізм реструктуризації зовнішнього боргу країн, що розвиваються.*

Зовнішня заборгованість: поняття, показники, суб'єкти. Механізм реструктуризації зовнішнього боргу країн, що розвиваються. Торонтські умови реструктуризації боргу. Г'юстонські умови реструктуризації боргу. Лондонські умови реструктуризації боргу. Неапольські умови. Ліонські умови реструктуризації боргу.

Модуль 2 «Фінансова політика в країнах Європи»

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна	Заочна
1	Тема 1. Соціально-економічна сутність фінансів та бюджету, їх призначення.	2	3
2	Тема 2. Сутність бюджету ЄС та його роль у регулюванні інтеграційних процесів.	2	3

3	Тема 3. Основи формування фінансової політики та її зміст.	2	3
4	Тема 4. Фінансовий механізм.	2	4
5	Тема 5. Організаційно-правове забезпечення фінансової політики.	2	3
6	Тема 6. Податки.	2	3
7	Тема 7. Податкова політика в країнах Європи.	2	3
8	Тема 8. Вільний рух товарів, послуг, капіталу та робочої сили – основи формування ЄС.	2	3
9	Тема 9. Єдина монетарна політика та спільна економічна політика ЄС.	3	4
10	Тема 10. Горизонтальні політики ЄС: політика ЄС щодо конкуренції.	2	3
11	Тема 11. Горизонтальні політики ЄС: політика ЄС щодо регіонального розвитку.	2	3
12	Тема 12. Горизонтальні політики ЄС: політика ЄС щодо соціального прогресу.	2	4
Разом		25	39

Тема 1. Соціально-економічна сутність фінансів та бюджету, їх призначення

1. Суть і функції фінансів.
2. Фінансова (бюджетна) система.
3. Бюджет та його місце і роль в соціально-економічному розвитку держави.
4. Державний бюджет.
5. Доходи та видатки бюджету. Їх значення для розвитку країни та склад.
6. Бюджетний рік і бюджетна класифікація.

Поняття фінансів. Відмінність фінансів від грошей. Функції фінансів у економічній системі країни та світовій економіці. Мета фінансів. Фінансова система. Бюджетна система. Бюджет як економічна категорія. Державний бюджет. Значення бюджету в економіці країни. Дохідна частина бюджету країни. Видаткова частина бюджету країни. Бюджетний рік та його відповідність календарному року. Сутність бюджетної класифікації.

Тема 2. Сутність бюджету ЄС та його роль у регулюванні інтеграційних процесів

1. Суть бюджету ЄС та його роль у формуванні Союзу.
2. Структура та функції бюджету ЄС.
3. Криза бюджетного механізму в ЄС та вихід з неї.

Бюджет Європейського Союзу. Необхідність прийняття спільного бюджету ЄС. Особливості та принципи бюджету ЄС. Структура бюджету ЄС. Джерела формування дохідної та видаткової частин бюджету ЄС. Недоліки формування бюджету ЄС. Необхідність реформування бюджету ЄС.

Тема 3. Основи формування фінансової політики та її зміст

- 1. Сутність, складові і типи фінансової політики.*
- 2. Види фінансової політики залежно від завдань та характеру реалізації.*
- 3. Формування та реалізація фінансової політики.*

Фінансова політика країни. Суб'єкти фінансової політики. Монетарна та фіскальна фінансові політики. Фінансова стратегія та фінансова тактика. Типи фінансової політики залежно від ступеня законодавчого чи адміністративного регламентування. Види фінансової політики. Механізм формування та реалізації фінансової політики.

Тема 4. Фінансовий механізм

- 1. Фінансовий механізм: його сутність та значення.*
- 2. Фінансове забезпечення та його форми.*
- 3. Фінансове регулювання.*
- 4. Управління фінансовим механізмом.*

Сутність фінансового механізму. Порівняння фінансової системи та фінансового механізму. Фінансове забезпечення: самофінансування, кредитування, зовнішнє фінансування. Фінансове регулювання. Сальдовий та нормативний методи розподілу доходів. Вплив фінансових інструментів на фінансову систему країни.

Тема 5. Організаційно-правове забезпечення фінансової політики

- 1. Фінансове право як основа забезпечення фінансової політики.*
- 2. Фінансове планування як форма відображення фінансової політики.*
- 3. Організація та забезпечення здійснення фінансової політики.*
- 4. Фінансовий контроль та його різновиди.*

Фінансове право як основа фінансової політики країни. Сутність фінансового планування. Порівняльна характеристика фінансового планування та фінансового програмування. Організація та здійснення фінансової політики. Поняття фінансового контролю. Необхідність та значення фінансового контролю. Види фінансового контролю. Органи фінансового контролю в Україні.

Тема 6. Податки

- 1. Суть, функції податків та їх вплив на соціально-економічний розвиток.*

- 2. Податкова система.*
- 3. Класифікація податків.*
- 4. Загальна характеристика прямих і непрямих податків.*
- 5. Принципи оподаткування.*

Сутність податків. Історія виникнення податків. Різновиди податків. Формування податкової системи країни. Прямі та непрямі податки, функції та значення. Принципи податкової політики країни.

Тема 7. Податкова політика в країнах Європи

- 1. Податкова політика в країнах Європи.*
- 2. Сутність оподаткування та юридичні засади податкової політики в країнах Європи.*
- 3. Основні риси та відмінності податкових систем.*
- 4. Непрямі податки в ЄС (ПДВ, акцизний збір).*
- 5. Прямі податки в ЄС.*

Юридичні аспекти податкової політики країн Європи. Порівняльні зіставлення податкових систем європейських країн. Значення непрямих податків в економічних системах країн Європи. Значення прямого оподаткування в європейських країнах.

Тема 8. Вільний рух товарів, послуг, капіталу та робочої сили – основи формування ЄС

- 1. Вільний рух товарів, послуг, капіталу та робочої сили – основи формування ЄС.*
- 2. Усунення обмежень та створення спільного ринку.*
- 3. Вільний рух товарів.*
- 4. Вільний рух капіталу.*
- 5. Вільний рух послуг.*
- 6. Вільний рух робочої сили.*

Необхідність та значення вільного руху товарів, послуг, капіталів, робочої сили через кордони ЄС. Створення спільного ринку ЄС. Переваги та загрози вільного руху товарів, послуг, капіталів, робочої сили через європейські кордони.

Тема 9. Єдина монетарна політика та спільна економічна політика ЄС

- 1. Потреба в Економічному і Валютному Союзі (ЕВС).*
- 2. Підготовка до Економічного і Валютного Союзу.*
- 3. Євро та інституції, що наглядають за ним.*
- 4. Економічне зближення в ЄС.*
- 5. Бюджетна дисципліна та єдина валюта.*
- 6. Фінансова солідарність в ЄС.*

Історичні передумови створення Економічного і Валютного союзу. Необхідність та переваги введення єдиної валюти євро. Діяльність інституцій, які

контролюють функціонування євро. Діяльність системи центральних банків країн ЄС. Економічне зближення країн Європейського союзу.

Тема 10. Горизонтальні політики ЄС: політика ЄС щодо конкуренції

- 1. Суть горизонтальних політик ЄС.*
- 2. Обмежувальні угоди та узгоджена практика країн ЄС у сфері конкуренції.*
- 3. Монопольне становище на ринку.*
- 4. Злиття підприємств та процедура контролю в ЄС.*
- 5. Участь держави у функціонуванні ринку в ЄС.*

Сутність горизонтальних політик ЄС. Горизонтальна політика ЄС у сфері конкуренції. Сутність обмежувальних угод. Загрози монопольного становища на європейському ринку. Злиття підприємств та контроль над процедурою злиття підприємницьких структур.

Тема 11. Горизонтальні політики ЄС: політика ЄС щодо регіонального розвитку

- 1. Потреба ЄС в спільній регіональній політиці.*
- 2. Координування національних і спільних політик в ЄС.*
- 3. Координування фінансових інструментів Співтовариства.*

Сутність спільної регіональної політики ЄС. Основні цілі регіональної політики ЄС як горизонтальної політики. Координування регіональної політики в країнах співтовариства. Фінансові інструменти проведення спільної регіональної політики ЄС.

Тема 12. Горизонтальні політики ЄС: політика ЄС щодо соціального прогресу

- 1. Сутність соціальної політики ЄС.*
- 2. Система медичного страхування в ЄС.*
- 3. Пенсійна система в країнах ЄС.*

Важливість горизонтальної політики ЄС щодо соціального розвитку. Особливості соціальної політики в європейських країнах. Характерні риси системи медичного страхування в європейських країнах. Переваги системи пенсійного забезпечення в країнах Європи.

6.5. Індивідуальні завдання

Теми для написання рефератів та есе з дисципліни «Світові фінанси. Фінансова політика в країнах Європи»

1. Чинники становлення та розвитку міжнародних фінансів.

2. Світове фінансове середовище та його взаємозв'язок із світовим економічним середовищем.
3. Суб'єкти міжнародних фінансів та їх характеристика.
4. Поняття на види валютних позицій.
5. Сучасні тенденції розвитку валютного ринку.
6. Операції на ринку євровалют.
7. Особливості ринку євровалют.
8. Чинники привабливості ринку євровалют.
9. Поняття і структурні сегменти міжнародного ринку цінних паперів.
10. Валютна структура міжнародного ринку цінних паперів.
11. Класифікація ринку цінних паперів.
12. Основні напрями розвитку міжнародного ринку цінних паперів.
13. Міжнародний ринок капітального часткового фінансування (акцій).
14. Лондонський офшорний банківський ринок.
15. Карибські офшорні ринки.
16. Борги України: потрібне списання?
17. Борги Греції: потрібне списання?
18. Місце бюджету в соціально-економічному розвитку держави.
19. Значення доходів та видатків бюджету для розвитку країни.
20. Особливості бюджетної системи Великобританії.
21. Особливості бюджетної системи Німеччини.
22. Особливості бюджетної системи Франції.
23. Особливості бюджетної системи Швеції.
24. Роль бюджету ЄС у формуванні Союзу.
25. Шляхи виходу з кризи бюджетного механізму ЄС.
26. Порівняльна характеристика бюджетного процесу в Україні та Європейському Союзі.
27. Напрями реформування джерел надходжень бюджету ЄС.
28. Особливості податкової політики в країнах Європи.
29. Пряме і непряме оподаткування у Великобританії.
30. Пряме і непряме оподаткування у Німеччині.
31. Пряме і непряме оподаткування у Франції.
32. Пряме і непряме оподаткування у Скандинавських країнах.
33. Пряме і непряме оподаткування в Україні.
34. Вільний рух товарів, послуг, капіталу та робочої сили – основи формування ЄС.
35. Переваги вільного руху товарів та капіталу.
36. Переваги вільного руху послуг та робочої сили.
37. Місце євро у сучасних міжнародних валютних відносинах.
38. Горизонтальні політики ЄС та їх вплив на розвиток Союзу.
39. Особливості політики ЄС у сфері конкуренції.
40. Роль держави у функціонуванні ринку в ЄС.

41. Досвід спільної регіональної політики ЄС та можливості його застосування.
42. Координування національних і спільних політик в ЄС.
43. Сутність, особливості та переваги соціальної політики ЄС.
44. Особливості системи медичного страхування в ЄС.
45. Основні переваги пенсійної системи в країнах ЄС.

7. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЯКІ ВІНОСЯТЬСЯ НА МОДУЛЬНІ КОНТРОЛЬНІ РОБОТИ

Питання для підготовки до модульної контрольної роботи №1 «Світові фінанси»

1. Фінансові ресурси світового господарства.
2. Поняття та структура світового фінансового ринку.
3. Учасники міжнародного фінансового ринку.
4. Міжнародні фінансові потоки та світові фінансові центри.
5. Офшорні банківські (фінансові) центри, їх види та основні типи.
6. Сутність, функції міжнародних фінансів.
7. Чинники становлення та розвитку міжнародних фінансів.
8. Світове фінансове середовище та його взаємозв'язок зі світовим економічним середовищем.
9. Суб'єкти міжнародних фінансів та їхня характеристика.
10. Валютний ринок: поняття, основні категорії.
11. Механізм діяльності валютних ринків.
12. Структура валютного ринку.
13. Спот – ринок. Строковий валютний ринок. Форвардні валютні операції. Своп – операції.
14. Поняття та види валютних позицій.
15. Сучасні тенденції розвитку валютного ринку.
16. Євроринок. Євровалюта.
17. Чинники привабливості ринку євровалют.
18. Основні сегменти євровалютного ринку.
19. Операції на ринку євровалют.
20. Особливості ринку євровалют.
21. Форми і види міжнародного кредитування.
22. Суб'єкти та інструменти міжнародного ринку банківських кредитів.
23. Суверенні боржники на ринку несек'юритизованих кредитів і позик.
24. Поняття і структурні сегменти міжнародного ринку цінних паперів.
25. Валютна структура міжнародного ринку цінних паперів.
26. Основні напрями розвитку міжнародного ринку цінних паперів.
27. Фінансова система ТНК.
28. Внутрішня фінансова структура ТНК.

29. Проблеми фінансів ТНК.
30. Офшорні центри ТНК.
31. Особливості інтернаціоналізації банківського капіталу.
32. Функції міжнародної банківської справи.
33. Класифікація міжнародних банків.
34. Особливості офшорного банку.
35. Транснаціональні банки, як основні суб'єкти міжнародної банківської справи.
36. Основні принципи діяльності транснаціональних банків.
37. Основні функції транснаціонального банку.
38. Вплив оподаткування на вибір організаційного підрозділу транснаціонального банку.
39. Базельська угода.
40. Поняття фінансового ризику.
41. Інфляційний валютний ризик.
42. Процентний валютний ризик.
43. Операційний валютний ризик.
44. Трансляційний валютний ризик.
45. Економічний валютний ризик.
46. Прихований валютний ризик.
47. Ризик утрат від зміни потоків грошових коштів.
48. Портфельний валютний ризик.
49. Економічний валютний ризик.
50. Стратегії управління ризиком.
51. Зовнішня заборгованість: поняття, показники, суб'єкти.
52. Механізм реструктуризації зовнішнього боргу країн, що розвиваються.
53. Г'юстонські умови реструктуризації боргу.
54. Лондонські умови реструктуризації боргу.
55. Неапольські умови реструктуризації боргу.
56. Ліонські умови реструктуризації боргу.

Питання для підготовки до модульної роботи №2 «Фінансова політика в країнах Європи»

1. Суть і функції фінансів.
2. Фінансова (бюджетна) система.
3. Бюджет та його місце і роль в соціально-економічному розвитку держави.
4. Державний бюджет.
5. Доходи та видатки бюджету. Їх значення для розвитку країни та склад.
6. Бюджетний рік і бюджетна класифікація.
7. Бюджетна система Великобританії.
8. Бюджетна система Німеччини.
9. Бюджетна система Франції.

10. Бюджетна система Швеції.
11. Суть бюджету ЄС та його роль у формуванні Союзу.
12. Структура та функції бюджету ЄС.
13. Криза бюджетного механізму в ЄС та вихід з неї.
14. Порівняльна характеристика бюджетного процесу в Україні та Європейському Союзі.
15. Реформування джерел надходжень бюджету ЄС.
16. Сутність, складові і типи фінансової політики.
17. Види фінансової політики залежно від завдань та характеру реалізації.
18. Формування та реалізація фінансової політики.
19. Фінансовий механізм: його сутність та значення.
20. Фінансове забезпечення та його форми.
21. Фінансове регулювання.
22. Управління фінансовим механізмом.
23. Фінансове право як основа забезпечення фінансової політики.
24. Фінансове планування як форма відображення фінансової політики.
25. Організація та забезпечення здійснення фінансової політики.
26. Фінансовий контроль та його різновиди.
27. Суть, функції податків та їх вплив на соціально-економічний розвиток.
28. Податкова система.
29. Класифікація податків.
30. Загальна характеристика прямих і непрямих податків.
31. Принципи оподаткування.
32. Податкова політика в країнах Європи.
33. Сутність оподаткування та юридичні засади податкової політики в країнах Європи.
34. Основні риси та відмінності податкових систем.
35. Непрямі податки в ЄС (ПДВ, акцизний збір).
36. Прямі податки в ЄС.
37. Характеристика прямих і непрямих податків у Великобританії.
38. Характеристика прямих і непрямих податків у Німеччині.
39. Характеристика прямих і непрямих податків у Франції.
40. Характеристика прямих і непрямих податків у Скандинавських країнах.
41. Характеристика прямих і непрямих податків в Україні.
42. Вільний рух товарів, послуг, капіталу та робочої сили – основи формування ЄС.
43. Усунення обмежень та створення спільного ринку.
44. Вільний рух товарів.
45. Вільний рух капіталу.
46. Вільний рух послуг.
47. Вільний рух робочої сили.

48. Потреба в Економічному і Валютному Союзі (ЕВС).
49. Підготовка до Економічного і Валютного Союзу. Євро та інституції, що наглядають за ним.
50. Економічне зближення в ЄС.
51. Бюджетна дисципліна та єдина валюта.
52. Фінансова солідарність в ЄС.
53. Суть горизонтальних політик ЄС.
54. Обмежувальні угоди та узгоджена практика країн ЄС у сфері конкуренції.
55. Монопольне становище на ринку.
56. Злиття підприємств та процедура контролю в ЄС.
57. Участь держави у функціонуванні ринку в ЄС.
58. Потреба ЄС в спільній регіональній політиці.
59. Координування національних і спільних політик в ЄС.
60. Координування фінансових інструментів Співтовариства.
61. Сутність соціальної політики ЄС.
62. Система медичного страхування в ЄС.
63. Пенсійна система в країнах ЄС.

8. ЗРАЗОК ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ

Модуль 1 «Світові фінанси»

1. *Фінанси – це економічна категорія, що відображає:*
 - а) еквівалент коштів;
 - б) сукупність відносин, пов'язаних зі створенням державного бюджету та його використанням;
 - в) усі види доходів держави і підприємств;
 - г) економічні відносини, що складаються при утворенні, розподілі і використанні грошових фондів.
2. *Основними функціями фінансів є:*
 - а) контрольна, економічна, стимулююча;
 - б) розподільна, стимулююча, відтворювальна, регулююча;
 - в) розподільна, контрольна;
 - г) фіскальна, розподільна, регулююча.
3. *Що не відноситься до пільг, які надаються комерційним банкам при здійсненні операції на ринку євровалют:*
 - а) звільнення процентів за євровалютними вкладами від податків,
 - б) звільнення банків від необхідності резервування кредитних ресурсів,
 - в) звільнення банків від резервування частини кредитних ресурсів, якщо вони залучені з євrorинку,

г) правильна відповідь а) і в).

4. Які основні блоки виділяють в організаційній структурі ТНК:

- а) фінансово – економічний,
- б) індустріально-промисловий, торгово-комерційний,
- в) правильна відповідь а) і б),
- г) немає правильної відповіді.

5. Суб'єктами фінансових відносин є:

- а) валовий внутрішній продукт;
- б) фонди фінансових ресурсів;
- в) держава, підприємницькі структури, населення.

6. Центральне місце в управлінні фінансами в Україні в системі виконавчої влади займає:

- а) Верховна Рада України;
- б) Міністерство фінансів України;
- в) Національний банк України;

7. Іноземні облигації - це:

- а) цінні папери, випущені нерезидентом у національному фінансовому центрі й виражені в національній валюті,
- б) боргові зобов'язання, що є одним із видів цінних паперів, котрі випускаються позичальниками при отриманні довготермінових кредитів на євроборсезі,
- в) усі відповіді вірні.

8. Яким вимогам мають відповідати країни, де розташовані фінансові центри:

- а) стабільна валюта, стабільний уряд,
- б) розвинута інфраструктура для надання фінансових послуг,
- в) немає правильної відповіді,
- г) правильна відповідь а) і б).

9. Вкажіть рік, в якому виник світовий фінансовий ринок:

- а) 1950 р.,
- б) 1948 р.,
- в) 1978 р.,

10. За застосуванням валютних курсів валютні ринки класифікують:

- а) вільні та обмежені,
- б) з одним та кількома режимами,
- в) глобальні, регіональні, внутрішні,
- г) правильна відповідь а) і б).

11. За забезпеченням міжнародні кредити поділяють на:

- а) забезпечені та бланкові,
- б) продуктивні, непродуктивні, забезпечені,
- в) комерційні, не комерційні,

г) правильна відповідь а) і в).

12. Які з наведених нижче тенденцій визначають розвиток міжнародного ринку цінних паперів:

- а) фінансова глобалізація,
- б) застосування фінансових інновацій,
- в) зміни в структурі попиту на цінні папери,
- г) усі відповіді вірні.

13. Причинами привабливості офшорних фінансових центрів є:

- а) мінімальне офіційне регулювання,
- б) виконання посередницьких функцій для позичальників,
- в) високі розміри податків та жорсткий контроль за портфельними інвестиціями,
- г) правильні відповіді а) і б).

14. Розрізняють наступні види свопів:

- а) процентні, валютні, валютно – процентні,
- б) одноденні, тижневі, форвардні,
- в) відкриті, закриті, обмежені,
- г) правильна відповідь а) і в).

15. Найбільш повне визначення терміну “фінанси” - це:

- а) процес безперервного переміщення грошей між суб'єктами господарювання;
- б) економічні відносини, що пов'язані із сплатою податків та інших обов'язкових платежів підприємств до бюджету;
- в) економічні відносини, що відображають формування, розподіл і використання фондів фінансових ресурсів у процесі розподілу і перерозподілу ВВП і НД;
- г) економічні відносини пов'язані із створенням грошових фондів.

16. Практична реалізація контрольної функції полягає в наступному:

- а) розробленні поточної та стратегічної міжнародної фінансової політики,
- б) політикою суб'єктів міжнародних відносин,
- в) прийнятті подальших рішень щодо міжнародних фінансів,
- г) об'єктивними закономірностями,
- д) правильна відповідь а) і в).

17. Вкажіть риси характерні для ринку євровалют:

- а) значні масштаби ринку,
- б) інституційна особливість ринку,
- в) універсальність ринку,
- г) усі відповіді вірні.

18. Чи вірним є твердження, що головним завданням фінансової складової ТНК є залучення і акумулювання фінансових коштів?

- а) так,
- б) ні.

19. За умовами передавання фінансових ресурсів фінансові ринки поділяють на:

- а) ринок позичкового та акціонерного капіталу,
- б) біржовий та позабіржовий ринки,
- г) ринок грошей та ринок капіталів,
- г) немає правильної відповіді.

20. *Вкажіть завдання, що виконують міжнародні фінансові інституції:*

- а) здійснення міждержавного валютного регулювання,
- б) здійснення міждержавного кредитно – фінансового регулювання,
- в) розроблення стратегії і тактики світової валютної і кредитно – фінансової політики,
- г) усі відповіді вірні.

21. *Єврооблігації – це:*

- а) цінні папери, випущені нерезидентом у національному фінансовому центрі й виражені в національній валюті,
- б) боргові зобов'язання, що є одним із видів цінних паперів, котрі випускаються позичальниками при отриманні довготермінових кредитів на євrorинку,
- в) усі відповіді вірні.

22. *Вкажіть типи основних «податкових гаваней» світу:*

- а) Податкові гавані, де не стягується податок на доходи або приріст капіталу та інші податки,
- б) Податкові гавані з дуже низьким рівнем податків,
- в) Країни, що пропонують спеціальні податкові привілеї і привабливі як "податкові гавані" тільки для окремих цілей,
- г) усі відповіді вірні.

23. *За характером участі суб'єктів в операціях учасників міжнародного фінансового ринку класифікують:*

- а) прямі та непрямі учасники,
- б) хеджери та спекулянти,
- в) арбітражери та трейдери,
- г) правильна відповідь б) і в).

24. *Спот – ринок це:*

- а) ринок негайної поставки валюти,
- б) ринок, де проводяться операції з обміну валюти з фіксованим валютним курсом,
- в) ринок поставки валюти на строк більше ніж 3 дні,
- г) правильна відповідь а) і б).

25. *Фірмовий кредит – це позика, яка надається імпортеріві однієї країни імпортеру іншої країни у вигляді відстрочки платежу за поставлені товари або послуги:*

- а) так,
- б) ні.

Модуль 2 «Фінансова політика в країнах Європи»

1. Принцип єдності та принцип бюджетної точності передбачає незакріплення доходів бюджету за окремими статтями видатків.

- а) Так;
- б) Ні;

2. Основними видатковими статтями бюджету ЄС є такі:

- а) фінансування сільського господарства, соціальних і регіональних програм розвитку;
- б) проведення науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт,
- в) забезпечення зовнішніх політичних та економічних зв'язків, видатки на управління;
- г) відповіді а, б і в - вірні;
- д) немає жодної правильної відповіді.

3. Основними принципами формування доходів бюджету ЄС є:

- а) принцип спільної фінансової відповідальності;
- б) принцип фінансової солідарності держав;
- в) відповіді а і б - вірні;
- г) немає жодної правильної відповіді.

4. Етап економічної інтеграції, спрямований на скасування всіх торговельних перешкод у межах Спільноти задля об'єднання національних ринків у єдиний ринок, створюючи таким чином умови, якнайбільше наближені до справжнього внутрішнього ринку називається:

- а) зона вільної торгівлі;
- б) митний союз;
- в) спільний ринок;
- г) повна інтеграція.

5. 4 “свободи” в межах ЄС:

- а) вільний рух товарів;
- б) вільний рух послуг;
- в) вільний рух капіталу;
- г) вільний рух робочої сили.
- д) всі названі відповіді вірні;
- е) немає жодної вірної відповіді.

6. Етап багатонаціональної інтеграції, який передбачає запровадження спільної монетарної політики та тісну координацію економічних політик держав-членів називається:

- а) зона вільної торгівлі;
- б) митний союз;
- в) спільний ринок;
- г) економічний та валютний союз.

7. Державна фінансово-кредитна установа Європейського Союзу для фінансування

розвитку відсталих європейських регіонів у формі довготермінових кредитів – це:

- а) Європейський інвестиційний банк;
- б) Європейський центральний банк;
- в) Міжнародний банк реконструкції та розвитку.

8. Поставлені цілі, методи, що використовуються для їх досягнення, до яких спільно вдаються держави-члени Союзу для підтримки й розширення їхніх політик у п'яти широких галузях своєї економічної та соціально-політичної діяльності – це:

- а) горизонтальні політики ЄС;
- б) вертикальні політики ЄС;
- в) діагональні політики ЄС.

9. Горизонтальні політики в ЄС здійснюються у таких напрямках:

- а) регіональний розвиток та соціальний поступ;
- б) оподаткування, конкуренції та довкілля;
- в) обидві відповіді вірні;
- г) немає жодної вірної відповіді.

10. Спільна горизонтальна політика ЄС, що здійснюється за допомогою структурних фондів, має на меті допомогти біднішим регіонам Спільноти витримати інтенсивнішу торгівлю та конкуренцію з розвинутішими регіонами називається:

- а) спільна регіональна політика;
- б) спільна політика в сфері оподаткування;
- в) спільна політика в сфері конкуренції;
- г) спільна політика в сфері довкілля;
- д) спільна політика в сфері соціального поступу.

11. Спільна горизонтальна політика ЄС, що передбачає усунення податкових кордонів, уможливує зближення ставок податків та зборів і робить суттєвий внесок у справу остаточного формування єдиного ринку називається:

- а) спільна політика в сфері довкілля;
- б) спільна регіональна політика;
- в) спільна політика в сфері конкуренції;
- г) спільна політика в сфері соціального поступу;
- д) спільна політика в сфері оподаткування.

12. Спільна горизонтальна політика ЄС, що відіграє роль економічного регулятора на спільному ринку, запобігає сегментації ринку, не дозволяє транснаціональним компаніям використовувати свою панівну позицію чи монополізувати ринок, скуповуючи незалежні фірми, обмежує державну допомогу тільки до заходів, що спрямовані на досягнення спільних цілей, вдосконалення структури виробничих механізмів Європейського Союзу, та їхнього пристосування до внутрішніх і зовнішніх змін, називається:

- а) спільна політика в сфері соціального поступу;
- б) спільна політика в сфері оподаткування;
- в) спільна регіональна політика;

- г) спільна політика в сфері довкілля;
- д) спільна політика в сфері конкуренції.

13. Спільна горизонтальна політика ЄС, що є важливим чинником якості життя громадян яка передбачає уможливлення безболісного досягнення цілей зростання у сумісності з сутнісними завданнями охорони довкілля, називається:

- а) спільна політика в сфері соціального поступу;
- б) спільна політика в сфері оподаткування;
- в) спільна регіональна політика;
- г) спільна політика в сфері конкуренції;
- д) спільна політика в сфері довкілля.

14. Система відносин з приводу розподілу й використання фондів грошових коштів (фінансових ресурсів) – це:

- а) фінансова політика;
- б) фінанси;
- в) фінансовий механізм.

15. Фонди грошових коштів поділяються на дві групи:

- а) централізовані і децентралізовані;
- б) універсальні та специфічні;
- в) комбіновані та спеціальні.

16. Функції фінансів:

- а) розподільча;
- б) контрольна;
- в) обидві відповіді правильні;
- г) немає жодної правильної відповіді.

17. Сукупність ринків та інших інститутів, які використовуються для укладання фінансових угод, обміну активами і ризиками – це:

- а) фінансова політика;
- б) фінансова система;
- в) фінанси;
- г) немає жодної правильної відповіді.

18. У розвинутих країнах державна фінансова система включає такі ланки фінансових відносин:

- а) державний бюджет;
- б) територіальні фінанси;
- в) державний кредит і кредити місцевих органів влади;
- г) спеціальні позабюджетні фонди та фінанси приватних корпорацій та державних підприємств;
- д) всі попередні відповіді вірні;
- е) немає жодної правильної відповіді.

19. Основний фінансовий план держави на поточний рік, що має силу закону, затверджується законодавчими органами влади – це:

- а) фінансовий механізм;
- б) державний бюджет;
- в) податкова система.

20. *Ознаки бюджету як централізованого фонду грошових коштів:*

- а) виключне право держави на розпорядження коштами фонду;
- б) державно-правове регулювання процесу формування і використання коштів фонду;
- в) односторонній рух грошових коштів у процесі формування і використання коштів фонду;
- г) строго цільове призначення фонду;
- д) динамічність, мобільність, масштабність.
- е) всі попередні відповіді вірні;
- є) немає жодної правильної відповіді.

9. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЯКІ ВІНОСЯТЬСЯ НА ЗАЛІК

1. Фінансові ресурси світового господарства.
2. Поняття та структура світового фінансового ринку.
3. Учасники міжнародного фінансового ринку.
4. Міжнародні фінансові потоки та світові фінансові центри.
5. Офшорні банківські (фінансові) центри, їх види та основні типи.
6. Сутність, функції міжнародних фінансів.
7. Чинники становлення та розвитку міжнародних фінансів.
8. Світове фінансове середовище та його взаємозв'язок зі світовим економічним середовищем.
9. Суб'єкти міжнародних фінансів та їхня характеристика.
10. Валютний ринок: поняття, основні категорії.
11. Механізм діяльності валютних ринків.
12. Структура валютного ринку.
13. Спот – ринок. Строковий валютний ринок. Форвардні валютні операції. Своп – операції.
14. Поняття та види валютних позицій.
15. Сучасні тенденції розвитку валютного ринку.
16. Євроринок. Євровалюта.
17. Чинники привабливості ринку євровалют.
18. Основні сегменти євровалютного ринку.
19. Операції на ринку євровалют.
20. Особливості ринку євровалют.
21. Форми і види міжнародного кредитування.
22. Суб'єкти та інструменти міжнародного ринку банківських кредитів.
23. Суверенні боржники на ринку несек'юритизованих кредитів і позик.
24. Поняття і структурні сегменти міжнародного ринку цінних паперів.

25. Валютна структура міжнародного ринку цінних паперів.
26. Основні напрями розвитку міжнародного ринку цінних паперів.
27. Фінансова система ТНК.
28. Внутрішня фінансова структура ТНК.
29. Проблеми фінансів ТНК.
30. Офшорні центри ТНК.
31. Особливості інтернаціоналізації банківського капіталу.
32. Функції міжнародної банківської справи.
33. Класифікація міжнародних банків.
34. Особливості офшорного банку.
35. Транснаціональні банки, як основні суб'єкти міжнародної банківської справи.
36. Основні принципи діяльності транснаціональних банків.
37. Основні функції транснаціонального банку.
38. Вплив оподаткування на вибір організаційного підрозділу транснаціонального банку.
39. Базельська угода.
40. Поняття фінансового ризику.
41. Інфляційний валютний ризик.
42. Процентний валютний ризик.
43. Операційний валютний ризик.
44. Трансляційний валютний ризик.
45. Економічний валютний ризик.
46. Прихований валютний ризик.
47. Ризик утрат від зміни потоків грошових коштів.
48. Портфельний валютний ризик.
49. Економічний валютний ризик.
50. Стратегії управління ризиком.
51. Зовнішня заборгованість: поняття, показники, суб'єкти.
52. Механізм реструктуризації зовнішнього боргу країн, що розвиваються.
53. Г'юстонські умови реструктуризації боргу.
54. Лондонські умови реструктуризації боргу.
55. Неапольські умови реструктуризації боргу.
56. Ліонські умови реструктуризації боргу.
57. Суть і функції фінансів.
58. Фінансова (бюджетна) система.
59. Бюджет та його місце і роль в соціально-економічному розвитку держави.
60. Державний бюджет.
61. Доходи та видатки бюджету. Їх значення для розвитку країни та склад.
62. Бюджетний рік і бюджетна класифікація.
63. Бюджетна система Великобританії.
64. Бюджетна система Німеччини.

65. Бюджетна система Франції.
66. Бюджетна система Швеції.
67. Суть бюджету ЄС та його роль у формуванні Союзу.
68. Структура та функції бюджету ЄС.
69. Криза бюджетного механізму в ЄС та вихід з неї.
70. Порівняльна характеристика бюджетного процесу в Україні та Європейському Союзі.
71. Реформування джерел надходжень бюджету ЄС.
72. Сутність, складові і типи фінансової політики.
73. Види фінансової політики залежно від завдань та характеру реалізації.
74. Формування та реалізація фінансової політики.
75. Фінансовий механізм: його сутність та значення.
76. Фінансове забезпечення та його форми.
77. Фінансове регулювання.
78. Управління фінансовим механізмом.
79. Фінансове право як основа забезпечення фінансової політики.
80. Фінансове планування як форма відображення фінансової політики.
81. Організація та забезпечення здійснення фінансової політики.
82. Фінансовий контроль та його різновиди.
83. Суть, функції податків та їх вплив на соціально-економічний розвиток.
84. Податкова система.
85. Класифікація податків.
86. Загальна характеристика прямих і непрямих податків.
87. Принципи оподаткування.
88. Податкова політика в країнах Європи.
89. Сутність оподаткування та юридичні засади податкової політики в країнах Європи.
90. Основні риси та відмінності податкових систем.
91. Непрямі податки в ЄС (ПДВ, акцизний збір).
92. Прямі податки в ЄС.
93. Характеристика прямих і непрямих податків у Великобританії.
94. Характеристика прямих і непрямих податків у Німеччині.
95. Характеристика прямих і непрямих податків у Франції.
96. Характеристика прямих і непрямих податків у Скандинавських країнах.
97. Характеристика прямих і непрямих податків в Україні.
98. Вільний рух товарів, послуг, капіталу та робочої сили – основи формування ЄС.
99. Усунення обмежень та створення спільного ринку.
100. Вільний рух товарів.
101. Вільний рух капіталу.
102. Вільний рух послуг.
103. Вільний рух робочої сили.

104. Потреба в Економічному і Валютному Союзі (ЕВС).
105. Підготовка до Економічного і Валютного Союзу. Євро та інституції, що наглядають за ним.
106. Економічне зближення в ЄС.
107. Бюджетна дисципліна та єдина валюта.
108. Фінансова солідарність в ЄС.
109. Суть горизонтальних політик ЄС.
110. Обмежувальні угоди та узгоджена практика країн ЄС у сфері конкуренції.
111. Монопольне становище на ринку.
112. Злиття підприємств та процедура контролю в ЄС.
113. Участь держави у функціонуванні ринку в ЄС.
114. Потреба ЄС в спільній регіональній політиці.
115. Координування національних і спільних політик в ЄС.
116. Координування фінансових інструментів Співтовариства.
117. Сутність соціальної політики ЄС.
118. Система медичного страхування в ЄС.
119. Пенсійна система в країнах ЄС.

10. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА «СВІТОВІ ФІНАНСИ. ФІНАНСОВА ПОЛІТИКА В КРАЇНАХ ЄВРОПИ»

У процесі викладання та вивчення дисципліни «Світові фінанси. Фінансова політика в країнах Європи» викладач та студенти використовують ноутбуки, мультимедійний проектор та програму Power Point для наочного представлення лекційних матеріалів та візуалізації матеріалів, підготовлених для доповіді на практичному (семінарському) занятті у вигляді презентацій.

11. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Адаменко І. П. Фінансова політика як інструмент соціально-економічного розвитку країни / І. П. Адаменко // Бізнес Інформ.- 2014. - № 3. С. 341–345. URL: http://www.business-inform.net/pdf/2014/3_0/341_345.pdf.
2. Боголіб Т.М. Бюджетна політика як інструмент макроекономічної стабільності / Т.М. Боголіб // Економічний часопис – XXI. – 2015. - №3-4 (1). - С. 84-87.

3. Бублик Є. О. Фінансова відкритість транзитивних економік : монографія / Євген Олександрович Бублик ; НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогнозів. НАН України». – К., 2020. – 324 с.
4. Бурда М. Макроекономіка: Європейський контекст / М.Бурда, Ч. Виплош. Пер. з англ. – К.: Основи, 1998. – 682 с.
5. Буторина О.В. Международные валюты: интеграция и конкуренция / РАН. Институт Европы, Национальная валютная ассоциация. – М.: Деловая литература. – 2003. – 368 с.
6. Вавилов А. Государственный долг: уроки кризиса и принципы управления. – М.: Городец-издат. – 2001. – 304 с.
7. Ватульов А.В. Фінансова політика країн з трансформаційною економікою / А.В. Ватульов // Вісник КНТЕУ. – 2011. - №6. – С. 55-64.
8. Гальчинський А. Теорія грошей: Навчально-методичний посібник. – К.: Основи, 1998. – 413 с.
9. Гатаулліна Е. І. Державна фінансова політика у країнах з розвинутою та трансформаційною економікою / Е. І. Гатаулліна. // Економічний вісник університету. – 2014. – №27. – С. 149–154.
10. Грідчіна М. В. Фінанси (теоретичні основи) / Грідчіна М. В., Захожай В. Б. - К.: МАУП. – 2004. – 275 с.
11. Данилов Ю.А. Рынки государственного долга: Мировые тенденции и российская практика. – М.: ГУ ВШЭ, 2002. – 432 с.
12. Жданова И.Ф. Англо-русский словарь. Финансы, налоги аудит / И.Ф. Жданова, М.В. Скворца. – М.: ООО «Филоматис», 2003. – 495 с.
13. Задворних С. С. Удосконалення фінансової політики України щодо детінізації фінансових потоків шляхом створення Громадського бюро. Глобальні та національні проблеми економіки. - 2015. Вип. 4. С. 716–721.
14. Запатріна І. В. Формування фінансової політики держави: євроінтеграційний вимір / І. В. Запатріна // Вісник КНТЕУ. - 2012. -№ 2. - С. 59–73.
15. Інноваційний розвиток корпоративних фінансів: тенденції та перспективи : монографія / [Терещенко О.О., Бабяк Н.Д., Іващенко А.І. та ін.]; за заг. ред. д.е.н., проф. О. Терещенка. – Київ : КНЕУ, 2017. – 495 с.
16. Киреев А.П. Международная экономика: Учебное пособие для вузов в 2 ч. – М.: Международные отношения, 1997. – Ч.2 Международная экономика: движение товаров и факторов производства. – 488 с.
17. Ковальчук С.В. Фінанси: навч. посіб./ С.В.Ковальчук, І.В.Форкун.- Л.: Новий світ-2000, 2011.- 568 с.
18. Котелкин С.В. Международная финансовая система: Учебник. – М.: Экономистъ, 2004. – 541 с.

19. Кричевська Т. О. Довіра у грошово-кредитній сфері: логіко-історичне дослідження : монографія / Тетяна Олександрівна Кричевська ; НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогнозув. НАН України». – К., 2020. – 504. с.
20. Кругман П.Р. Мездународная экономика. Теория и политика: Учебник для вузов / П.Р. Кругман, М.Обстфельд /перевод с англ. Под редакцией В.П. Колесова, М.В. Кулакова. – М.: Издат-во МГУ: ЮНИТИ, 1997. – 799 с.
21. Кучер Г.В. Фінансовий потенціал розвитку: теоретичний аспект / Г.В. Кучер // Вісник КНТЕУ. – 2014. - №4. – С. 13-19.
22. Кучер Г. В. Фінансові ресурси державного сектора в механізмі фінансово-кредитного регулювання розвитку держави / Г. В. Кучер. // Економічний вісник університету. – 2015. – №27. – С. 183–188.
23. Мазаракі А. А. FinTech : монографія / А. А. Мазаракі, С. В. Волосович. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. – 308 с.
24. Международные валютно-кредитные и финансовые отношения / Под ред. Л.Н. Красавиной. – М., 2000.
25. Міжнародні фінанси: Підручник / О.І. Рогач, А.С. Філіпенко, Т.С. Шемет та ін.; за ред. О.І. Рогача. – К.: Либідь, 2003. – 784 с.
26. Новицький В.Є. Міжнародна економічна діяльність України: Підручник. – К.: КНЕУ, 2003. – 948 с.
27. Опарін В. М. Фінанси (Загальна теорія): навч. Посібник.: К.: КНЕУ. – 2002. – 350 с.
28. Пейро М. Международные экономические, валютные и финансовые отношения: Пер. с франц. / Общ. Ред. Н.С. Бабинцевой. – М.: Прогресс, Универс, 1994. – 496 с.
29. Петрушевська В. В. Фінансова політика попередження та ліквідації наслідків глобальної економічної нестабільності: закордонний досвід / В. В. Петрушевська // Проблеми економіки. - 2014. - № 1. - С. 31-36. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Рekon_2014_1_4
30. Розвиток фінансових інститутів ЄС та виклики для фінансової політики України : монографія / [Борзенко О.О., Богдан Т.П., Шаров О.М. та ін.] ; НАН України, ДУ«Ін-т екон. та прогнозув. НАН України». – Електрон. дані. – К., 2019. – 372 с. : 42 табл., 20 рис. – Режим доступу : <http://ief.org.ua/docs/mg/312.pdf>
31. Рудюк Л. В. Фінанси: навч. посіб. для дистанційного навчання / за наук. ред. д_ра. екон. н., проф. Л. Ф. Романенко.– 2_ге вид., перероб. і допов.– К.: Університет «Україна», 2007.– 270 с.
32. Рудюк Л. В. Фінанси підприємств_II: навч. посіб. для дистанційного навчання / за ред. д-ра. екон. н., проф. Л. Ф. Романенко.– К.: Університет «Україна», 2006.– 186 с.

33. Сіташ Т.Д. Фінансова політика держави: прагматика та проблематика. Академічний огляд. 2015. №1(42). С. 29–34. URL: <http://duerp.edu/uploads/vidavnitstvo14-15/11789.pdf>.
34. Словник сучасної економіки Макміллана / Пер. з англ.. – К.: АртЕк, 200. – 640 с.
35. Соловьева М. Управление финансами: Учебное пособие./ Соловьева М., Мальцев С. - Издательство МГОУ, 2007 г.- 325 с.
36. Сорока П. М. Економічні та фінансові ризики: навч. посіб. для дистанційного навчання / П. М. Сорока, Б. П. Сорока; за наук. ред. д_ра. е. н., проф. О. Д. Гудзинського.– К.: Університет «Україна», 2006.– 266 с.
37. Софіщенко І. Я. Міжнародні фінанси. / І. Я. Софіщенко /- К.: МАУП. – 2005. – 389 с.
38. Стовбчатий А. М. Фінансовий контроль: навч. посіб. для дистанційного навчання / за наук. ред. д_ра. юрид. н., проф. А. І. Берлача.– К.: Університет «Україна», 2007.– 420 с.
39. Суторміна В.М. Фінанси зарубіжних корпорацій: Підручник / Київ.нац.екон.ун-т. – К.: КНЕУ, 2004. – 566 с.
40. Танклевська Н. Основні підходи щодо удосконалення фінансової політики. Вісник Львівського національного аграрного університету. Економіка АПК. 2009. - № 16(1). - С. 40–44.
41. Уманців Ю.М. Офшорне підприємництво у сучасній економіці / Ю.М. Уманців, Ю.А. Швед. – К.: Атака, 2004. – 144 с.
42. Финансы: учебник Издательство: ЮНИТИ-ДАНА, 2011 г. – 469 с.
43. Фінансовий ринок: Навчальний посібник / Еш С.М. Издательство: ЦУЛ Год: 2009. – 379 с.
44. Фінанси підприємств корпоративного сектора економіки України : колективна монографія / Зимовець В.В., Даниленко А.І., Терещенко О.О. та ін. ; за ред. В.В. Зимовця ; НАН України, ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України». – Електрон. дані. – К., 2019. – 306 с. – Режим доступу : <http://ief.org.ua/docs/mg/311.pdf>
45. Френклин Р. Рут. Міжнародна торгівля та інвестиції: / Френклин Р. Рут, А. С. Філіпенко / Пер. з англ. - К.: Основи, 1998. – 743 с.
46. Хэррис Дж. Мэнвилл. Международные финансы: пер. с англ. – М.: Инф.- изд. Дом «Филинь», 1996. – 296 с.
47. Шемет Т.С. Міжнародні фінанси: Підручник / За ред.. А.А. Мазаракі. – К.: Київ.нац.торг-екон.ун-т, 2000 – 336 с.
48. Юрчишин В. Фінансова глобалізація: Навчальний посібник / Укр..Акад. при През. Укр.. – К.: Вид-во УАЛДУ, 2003. – 33 с.

Допоміжна література

1. Білоусова О.С. Взаємодія держави та підприємств у фінансовому забезпеченні економічного розвитку : монографія / О.С. Білоусова ; НАН України, ДУ "Ін-т екон. та про-гнозув. НАН України". – К., 2017. – 340 с. : табл., рис.
2. Державне фінансове регулювання економічних перетворень: монографія / І.Я. Чугунов, А.В. Павелко, Т.В. Канева та ін.; за заг. ред. А.А. Мазаракі. – К.: Київ. нац. торг. – екон. ун-т, 2015. – 376 с.
3. Інституційна трансформація фінансово-економічної системи України в умовах глобалізації : монографія / В.Р. Сіденко, М.І. Скрипниченко, В.С. Пономаренко, І.Я. Чугунов та ін. ; за заг. ред В.Р. Сіденка. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2017. – 648 с.
4. Консолідація державних фінансів України : кол. моногр. / [Луніна І.О., Булана О.О., Степанова О.В. та ін.] ; за ред. д.е.н. І.О. Луніної ; НАН України, ДУ "Ін-т екон. та прогнозув. НАН України". – Електрон. дані. – К., 2017. – 344 с. ; 62 табл., 24 рис. –Режим доступу : <http://ief.org.ua/docs/mg/288>
5. Міжнародні фінанси: Підручник / О.І. Рогач, А.С. Філіпенко, Т.С. Шемет та ін.; за ред. О.І. Рогача. – К.: Либідь, 2003. – 784 с.
6. Нікітішин А. О. Податкова політика в умовах економічних перетворень : монографія / А. О. Нікітішин. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. – 480 с.
7. Пікус Р.В. Управління фінансовими ризиками: навч. посіб./ [Пікус Р. В.].- 2-ге вид., випр.- К.: Знання, 2011.- 598 с.
8. Приб К. А. Фінансовий аналіз: навч. посіб. для дистанційного навчання / за наук. ред. д. е. н., проф. М. Ю. Коденської.– К.: Університет «Україна», 2008. – 397 с.
9. Приб К. А. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: навч. посіб. для дистанційного навчання / за наук. ред. д_ра. екон. н., проф. М. Ю. Коденської.– К.: Університет «Україна», 2007.– 322 с.
10. Радіонов Ю.Д. Формування видатків бюджету : монографія / Ю.Д. Радіонов. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. – 616 с.
11. Селезнев А.З. Контроль финансовых потоков: Учебное пособие. / А.З.Селезнев - ИНФРА-М, 2010 г. – 255 с.
12. Словник сучасної економіки Макміллана / Пер. з англ.. – К.: АртЕк, 200. – 640 с.
13. Сорока П. М. Аналіз, моделювання та управління ризиками: навч. посіб. для дистанційного навчання / П. М. Сорока, Б. П. Сорока; за наук. ред. д_ра. екон. н., проф. О. Д. Гудзинського.– К.: Університет «Україна», 2008.– 372 с.
14. Степанова О.В. Фінансування соціальних функцій держави в умовах трансформації фіскального простору : монографія / Олена Вікторівна Степанова; НАН України, ДУ "Ін-т екон. та прогнозув. НАН України". – К., 2018. – 376 с. ; табл., рис.

15. Стовбчатий А. М. Податкова система. Частина друга: навч. посіб. для дистанційного навчання / за наук. ред. д_ра. юрид. н., проф. А. І. Берлача.– К.: Університет «Україна», 2007.– 184 с.
16. Сук Л. К. Фінансовий облік: навч. посіб. для дистанційного навчання / Л. К. Сук, П. Л. Сук.– К.: Університет «Україна», 2007.– 454 с.
17. Сук Л. К. Фінансовий облік І: навч. посіб. для дистанційного навчання / Л. К. Сук, П. Л. Сук.– К.: Університет «Україна», 2008.– 463 с.
18. Терешенко О.О. Фінансова діяльність суб"єктів господарювання: Навч. посібник. / Терешенко О.О. - К.: КНЕУ, 2003. - 554 с.
19. Фінанси міжнародних інституцій в Україні : монографія / В.П. Колосова. – Київ : Київ. нац. торг. екон. ун-т, 2016. – 504 с.
20. Чугунов І.Я. Бюджетна складова суспільного розвитку / І.Я. Чугунов, А.А. Максюта // Вісник КНТЕУ. – 2012. - №3. – с. 45-54.
21. Шемет Т.С. Міжнародні фінанси: Підручник / За ред.. А.А. Мазаракі. – К.: Київ.нац.торг-екон.ун-т, 2000 – 336 с.
22. Энг М.В., Лис Ф.А., Мауер Л.Дж. Мировые финансы: пер. с англ. – М.: ООО Изд.-консалт. Компания «ДеКА», 1998. – 768 с.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. http://195.78.68.18/minfin/control/publish/article/bottom?art_id=35665&cat_id=3566 – корисні посилання на сайти Міністерств фінансів країн світу
2. <https://eu-ua.org> – Євроінтеграційний портал «Україна-Європа»
3. <http://www.ukrstat.gov.ua> - офіційний сайт Державної служби статистики України
4. <https://www.ecb.europa.eu/home/html/index.en.html> - офіційний сайт Європейського центрального банку
5. <http://finukr.org.ua/?lang=ru> – офіційний сайт журналу «Фінанси України»
6. <https://www.imf.org/external/russian/index.htm> - офіційний сайт Міжнародного валютного фонду
7. https://www.ifc.org/wps/wcm/connect/multilingual_ext_content/ifc_external_corporate_site/home_ru - офіційний сайт Міжнародної фінансової корпорації
8. <https://mof.gov.ua/uk> - офіційний сайт Міністерства фінансів України.
9. <https://bank.gov.ua/> - офіційний сайт Національного банку України
10. <https://www.nefco.org> - офіційний сайт Північної екологічної фінансової корпорації (Nordic Environment Finance Corporation – NEFCO)
11. <https://www.worldbank.org/> - офіційний сайт Світового банку
12. <https://www.wto.org/> - офіційний сайт Світової організації торгівлі

Підписано до друку 28 жовтня 2020 р. Формат 60х90/16.
Папір офсетний. Ум. друк. арк.2,94.
Наклад 100. Зам. 3353.

Віддруковано в ТОВ “Поліграфцентр “Ліра”:
88000, м. Ужгород, вул. Митрака, 25

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців,
виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції
Серія ЗТ №24 від 7 листопада 2005 року.

